

Koolituste piirkondlik kättesaadavus

Katrin Rehema – Eesti Arstide Liit

Katrin Rehema

Arstide täienduskoolituse piirkondliku kättesaadavuse parandamiseks korraldame tänava arstide päevad Pärnus.

Kuigi suurem osa koolitusi toimub Tallinnas ja Tartus, ei piira juurdepääsu vajalikule erialasele täiendusõppele siiski mitte piirkond, vaid nagu arstiabi puhulgi peamiselt ikka raha. Eriti keeruline on saada välismaal toimuvatele rahvusvahelistele konverentsidele ja kursustele. Meditsiinfirmade võimalused koolitusi toetada ja korraldada on kõvasti kahanenud, tööandjate, arstide organisatsioonide ja fondide rahakotid aga ei ole samavõrra kosunud. Riigi panus täienduskoolitusse on endiselt häbiväärselt niru.

Arstide koolitusega on umbes nagu elevantiga pimedas toas – ettekujutus sellest sõltub suuresti endale lähimast kombatavast osast. Patsientidele tundub, et arstid on rohkem konverentsidel kui tööl ja legendid ravimifirma raha eest palmi all peesitavast tohtrist on visad kaduma. Arstid ise leiavad, et koolitusraha on ebaõiglaselt vähe ja töölt ärasaamine pea võimatu. Tööandja jaoks on suudetud tekitada äraspidine olukord, kus majanduslikult kõige kasulikum on arst, kes üldse koolitustel ei käi, arst, kes on kogu aeg tööl ega vaja asendamist, kelle peale ei pea koolitusraha kulutama ning kelle teadmised-oskused jäävad alla keskmise, mistõttu võib talle kõige madalamat palka maksta. Sotsiaalministeerium, terviseamet ja haigekassa muretsevad arstiabi kvaliteedi pärast ning toetavad tuliselt kohustusliku pädevushindamise sisseseadmist, ent kui juttu tuleb vajalikust täienduskoolitusest, kehastuvad Tõnissoniks: raha nagu ei tahaks anda ja õieti põlegi teist.

Esialgu oleks abiks seegi, kui haigekassa täidaks oma mitu aastat tagasi antud lubaduse ja hakkaks arvestama arsti tööaega

nii, et see sisaldaks kvaliteedimäärusega ettenähtud 60 tundi koolitust ja täiskasvanute koolituse seadusega lubatud kuni 20 tasustatud õppepäeva aastas. Praegu piisab haigekassa arvates koolituseks 5 tööpäevast, mis aga seadusi täita ei lase. Haigekassa hindadesse on küll sisse arvestatud koolitusraha – arsti kohta 447,38 eurot aastas –, aga sel summal ei ole nii-öelda silti küljes ja üks haiglas ole ju muidki vajalikke kulusid. Kuigi tööks vajaliku erialase koolituse tagamine ja selleks plaanigi koostamine on tööandja kohustus, ei ole haiglajuhid nõus sellist punkti kollektiivlepingusse panema.

Aktiivsemad ja visamad endale vajalikud täiendusvõimalused ikka kuidagi välja ajavad, aga kas see peab nii keeruline olema?

Arstide liit ei väsi neil teemadel rääkimast ja kirjutamast ning püüab ka ise oma parima anda. Meie täienduskoolituse fond tegi riigiga vaieldes kohtutele kaks tiiru peale, enne kui riigikohus kinnitas, et arstidele koolitusstipendiumite maksimine on siiski avalikes, mitte ainult arstide eneste huvides. Koolitusi toetavad ka suuremad piirkonnaliidud ning nooremarside ühendus. Oma roll arstide teadmiste täiendamisel on ajakirjal Eesti Arst, mille püsivuse vastutus on arstide liidu kanda.

Ja jõudsimegi tagasi meie suurima arstide koolitussündmuse – Eesti Arstide Päevadeni –, mis on saanud üheks arstide liidu vapiloomaks. Ülalkirjutatu kiuste või tänu sellele on tung arstide päevadele tänava nii suur, et osalejate registreerimine tuli korraldajate ja hilinejate meeolehärmiks lõpetada enne tähtaega. Veri on see, mis rähnipoja puu otsa viib. Arstkonna koolitusmotivatsiooniga on õnneks kõik korras. Targemaks ja paremaks saamine peaks ühtlasi veidi musklit kasvatama, et tõsta motiveeriva tasuni viiva tegevuse efektiivsust.